

Hjem > Mælkeafgiftsfonden > 2011 > SundYver > **Omkostninger til yverbetændelse undervurderes**

Omkostninger til yverbetændelse undervurderes

Det langsigtede produktionstab ved yverbetændelse og forhøjet celletal er de helt store økonomiske faktorer, når køer rammes af infektion i yveret. Derfor er forebyggelse den eneste vej frem. Mælkeafgiftsfonden

Omkostninger i form af ydelsestab, behandling og tilbageholdt mælk er kun toppen af isbjerget, når man taler om tab i forbindelse med yverbetændelse. Indirekte omkostninger er betydeligt større end de direkte. Derfor undervurderes tabet ofte.

Men beregninger viser, at en halvering af antal yverbetændelser i en besætning med 200 køer giver ca. 100.000 kr. mere i dækningsbidrag pr. år. Tilsvarende stiger dækningsbidraget i en besætning på 200 årskøer med næsten 100.000 kr., hvis tankcelletallet falder fra 225.000 til 125.000. Der vil naturligvis være store forskelle fra besætning til besætning på grund af bl.a. forskelle i management, staldforhold m.m. Men faktum er, at yverbetændelse koster, og at produktionstabet ved selv meget lave celletal ofte undervurderes af landmanden.

Følgesygdomme og større arbejdsbyrde

Et væsentligt indirekte tab ved yverbetændelse er de sygdomme, der støder til. Yverbetændelse påvirker koens generelle almenbefindende og nedsætter dens modstandskraft. Det øger risikoen for angreb af andre sygdomme. De økonomiske konsekvenser heraf, er nærmest umulige at gennemskue – men der er ingen tvivl om, at de er betydelige.

Til indirekte omkostninger hører også en større arbejdsbyrde. Dårlig yversundhed medfører øgede krav til arbejdsindsats - indfangning af dyr, udtagning af mælkeprøver, behandlinger osv. osv.

Køer, som er kommet over en gang yverbetændelse, yder desuden mindre mælk, end de ellers ville have gjort, fordi kirtlen har taget langvarig skade. I nogle tilfælde ender det med, at koen må sættes ud tidligt. Her er tabet bl.a. afhængigt af koens laktationsstadiet og -nummer samt prisen på en tilsvarende ko eller kvie.

En halvering af antal yverbetændelser i en besætning med 200 køer giver ca. 100.000 kr. mere i dækningsbidrag pr år. Foto: Kirsten Marstal.

Forebyg

De langsigtede produktionstab ved både klinisk yverbetændelse og forhøjede celletal er med andre ord de helt store økonomiske faktorer, når køer rammes af infektion i yveret. Derfor er forebyggelse alfa og omega. I den forbindelse er det også vigtigt at have fokus rettet mod de nyindsatte kvier. Mange tror, at kvierne er fri for yverbetændelse ved kælvning. Men ofte har op mod 10 pct. af kvier, der kælver, yverbetændelse.

Den økonomiske fortjeneste ved forebyggelse skal vurderes ud fra besætningens aktuelle celletal og hvilke infektioner, der dominerer. Da mange af de forebyggende tiltag er forbundet med store omkostninger og især en øget arbejdsindsats, kan nogle tiltag være for dyre i visse besætninger. Eksempelvis vil pattedesinfektion ofte være uøkonomisk i besætninger med meget lave celletal og kun få infektioner med stafylokokkus aureus. Der er dog ingen tvivl om, at der kan tjenes penge på god yversundhed.

[Artiklen har været bragt i Kvæg Nyt nr. 17, 2011](#)